

BRONNE

1. LITERATUUR

1.1 BOEKE

BARNARD, S S *Blanke-onderwys in Transvaal in histories-pedagogiese perspektief.* Durban, Butterworth, 1979.

BARNARD, S S *Inleiding tot die Historiese Opvoedkunde as wetenskap.* Durban, Butterworth, 1980.

COETZEE, J C *Die Gereformeerde beginsel en die onderwys in Transvaal 1859-1937.* Bloemfontein, Nasionale Pers, 1939.

COETZEE, J C *Die eerste beginsels van die Calvinistiese Opvoedkunde.* Stellenbosch, Pro Ecclesia, 1940.

COETZEE, J C *Onderwys in Transvaal 1838-1937.* Pretoria, Van Schaik, 1941.

COETZEE, J C *Opvoedkundige teorie en praktyk deur die eeue.* Johannesburg, Voortrekkerpers, 1943.

COETZEE, J C *Ds S J du Toit en die onderwys.* Johannesburg. Voortrekkerpers, 1946.

COETZEE, J C *Inleiding tot die Algemene Teoretiese Opvoedkunde.* Pretoria, Van Schaik, 1952.

COETZEE, J C *Inleiding tot die Historiese Opvoedkunde.* Johannesburg, Voortrekkerpers, 1963.

DIE BYBELGENOOTSAP VAN SUID-AFRIKA *Die Bybel.* Engeland, Richard Clay, 1975.

DU PLESSIS, J S *In U lig: 'n geskiedenis van die Potchefstroomse Universiteitskollege vir Christelike Hoër Onderwys 1921-1951.* Potchefstroom, PU vir CHO, 1961.

ELOFF, T *Die Gereformeerde Kerk en die Voorbereidende Skool (1905-1914).* Potchefstroom, E.S. Drukkers, 1980.

FARWELL, B *The Great Anglo-Boer War.* New York, Harper and Row, 1976.

GEREFORMEERDE KERK *Die Gereformeerde Kerk in Suid-Afrika 1859-1959.* Johannesburg, Dagbreek pers, 1959.

GUEST, H *Voortrekkendorp.* Potchefstroom, Herald, s.j.

INSTITUUT VIR CNO *Christelik-nasionale Onderwysbeleid.* Johannesburg, Instituut vir CNO, 1948.

JENKINS, G *A Century of history: The story of Potchefstroom.* Potchefstroom, Herald, 1939.

JOOSTE, J P *Die geskiedenis van die Gereformeerde Kerk in Suid-Afrika 1859-1959.* Potchefstroom, Herald, 1959.

KAMP, J *De Vrije school met Gouvernements-subsidie het eenge redmiddel voor heel Zuid-Afrika.* Pretoria, Hövoker en Wormser, s.j.

PISTORIUS, P *POK 50 jaar: gedenkboek vir die halfeeufeesviering van die Potchefstroomse Onderwyskollege 1969.* Potchefstroom, Herald, 1969.

POTCHEFSTROOM GIMNASIUM *Potchefstroom Gimnasium 1907-1982.* Pretoria, HEER Drukkers, 1982.

POTGIETER, C en THEUNISSEN, N H *Kommandant-generaal Hendrik Potgieter*. Johannesburg, Afrikaanse Pers, 1938.

SCHOONEES, P C (red) *Woordeboek van die Afrikaanse Taal, dl I-III*. Pretoria, Staatsdrukker, s.j.

VAN DER VYVER, G C P *My erfenis is vir my mooi*. Potchefstroom, Herald, 1969.

VAN DER VYVER, G C P *Professor Dirk Postma 1818-1890*. Potchefstroom, Pro Rege, 1958.

VAN DER WALT, A J H, BADENHORST, W J, COETZEE, J C EN JENKINS, E H *Potchefstroom 1838-1938*. Johannesburg, Afrikaanse Pers, 1937.

VAN WYK, G J *Die Dopper-element onder die Voortrekkers*. Potchefstroom, E F J S Drukkers, 1980.

VENTER, H (red) *Totius versamelde werke 8*. Kaapstad, Tafelberg Uitgewers, 1977.

1.2 ONGEPUBLISEERDE PROEFSKRIFTE EN VERHANDELINGE

ARNOLD, N *Die Christelik-nasionale onderwysbeweging in Suid-Afrika gedurende die tydperk 1907-1920*. Potchefstroom, 1954 (M Ed-verhandeling, PU vir CHO).

BARNARD, S S *'n Histories-pedagogiese evaluering van die onderwys van die Transvaalse plaasskool 1838-1967*. Potchefstroom, 1971 (D Ed-proefskrif, PU vir CHO).

BASSON, M A *Die Britse invloed in die Transvaalse onderwys, deel I en II*. Potchefstroom, 1950 (D Ed-proefskrif, PU vir CHO).

- BEKKER, J H *Godsdiens in die onderwys van Blankes in Transvaal tot 1953*. Potchefstroom, 1955 (D Ed-proefskrif, PU vir CHO).
- BINGLE, P W *Die Gereformeerde Kerk en die onderwys in Suid-Afrika 1850-1959*. Potchefstroom, 1960 (D Ed-proefskrif, PU vir CHO).
- BOT, A K *Die ontwikkeling van onderwys in Transvaal 1836-1951*. Pretoria, 1951 (D Ed-proefskrif, UP).
- CILLIERS, D H *Die geskiedenis van Christelik-nasionale onderwys in Kaapland tot 1900*. Potchefstroom, 1940 (M Ed-verhandeling, PU vir CHO).
- COETSEE, A G *Die geskiedenis van die middelbare onderwys in Transvaal 1902-1932*. Potchefstroom, 1932 (M Ed-verhandeling, PU vir CHO).
- DREYER, H J *Ontwikkeling van die Afrikaanse middelbare skool aan die Rand, met spesiale verwysing na Helpmekeer 1920-1960*. Pretoria, 1962 (M Ed-verhandeling, Unisa).
- DU PLESSIS, W S *Die Christelik-nasionale onderwysgedagte, met spesiale verwysing na SA*. Potchefstroom, 1966 (M Ed-verhandeling, US).
- JOYCE, C T I *'n Pedagogiese analise en evaluering van die onderwyswetgewing in die Suid-Afrikaanse Republiek tydens die jare 1852-1899*. Pretoria, 1966 (M Ed-verhandeling, UP).
- LUGHTENBURG, A H *Geskiedenis van die onderwys in die Suid-Afrikaanse Republiek (1836-1900)*. Pretoria, 1925 (D Litt-proefskrif, UP).

- NELL, W L *Onderwys op Stellenbosch (1806-1866)*. Stellenbosch, 1969 (M Ed-verhandeling, US).
- PLOEGER, J *'n Inleiding tot die studie van die Christelik-nasionale onderwys in Suid-Afrika, met besondere verwysing na die Zuid-Afrikaanse Republiek*. Pretoria, 1942 (M Ed-verhandeling, UP).
- POTGIETER, D G *Die roeping, taak en opleiding van die hoof van die Christelik-Afrikaanse skool*. Potchefstroom, 1973 (D Ed-proefskrif, PU vir CHO).
- ROOS, S I W *Onderwys in Transvaal 1838-1858*. Pretoria, 1952 (M Ed-verhandeling, UP).
- SHINGLER, J D *Education and political order in South Africa 1902-1961*. 1973 (D Phil-thesis, Yale University).
- SNYMAN, J J *'n Histories-kritiese studie van die Smuts-onderwyswet van 1907*. Potchefstroom, 1951 (D Ed-proefskrif, PU vir CHO).
- SNYMAN P J *Die Calvinistiese oer se betrokkenheid in die onderwys: die moontlikheid van die implementering daarvan in die praktyk*. Potchefstroom, 1976 (M Ed-verhandeling, PU vir CHO).
- SYMINGTON, F C *Onderwys in Transvaal gedurende die Kroonkolonie-periode 1900-1907*. Pretoria, 1948 (D Ed-proefskrif, UP)
- VAN DER SCHÏF, W G *Die Gereformeerde beginsel in die onderwys in Transvaal tot 1963*. Potchefstroom, 1963 (D Ed-proefskrif, PU vir CHO).
- VAN NIEKERK, W *Evolusie, skepping en Christelik-nasionale onderwys*. Potchefstroom, 1974 (M Ed-verhandeling, PU vir CHO).

VAN ROOYEN, I M *Die Christelik-nasionale onderwysbeweging gedurende die periode 1900-1908 in die Oranjerivierkolonie met verwysing na die CNO-beweging in die Transvaal, Kaapland en Natal. Potchefstroom, 1946 (M Ed-verhandeling. PU vir CHO).*

VAN STADEN, J L *Die opvoedkundige teorie en praktyk in die Transvaal gedurende die jare 1900-1950 as weerkaatsing van rigtinge en lewensopvatting. Pretoria, 1955 (D Ed-proefskrif, UP).*

WESSELS, S J *Hendrik van der Linden, sy rol in die Transvaalse geskiedenis (1851-1880). Pretoria, 1954 (M Ed-verhandeling, Unisa).*

2. MANUSKRIPTE

BRITZ, C J v Z *Beknopte geskiedenis van die Hoër Volksskool, Potchefstroom 1922-1982 (Ongepubliseerde verslag) In besit van skrywer.*

COETZEE, J C *Transkripsie van 'n onderhoud met prof Coetzee (Ongepubliseerd) Potchefstroom Gimnasium.*

COETZEE, J V *Mnr W de K Kruger (Ongepubliseerde artikel) Potchefstroom Gimnasium.*

COETZEE, J V *Ontstaan en ontwikkeling van die Gimnasium. (Ongepubliseerde artikel) Potchefstroom Gimnasium.*

COETZEE, J V *Oom Ad en tant Kitty Coetzee (Ongepubliseerde artikel) Potchefstroom Gimnasium.*

DE BEER, S J *Laerskool Mooirivier, (1937-1981) (Ongepubliseerde verslag) In besit van skrywer.*

GEREFORMEERDE KERK *Notules van Kuratore.* Argief van Teologiese Skool, Potchefstroom.

GEREFORMEERDE KERK *Notules van Skoolkommissie.* Argief van Teologiese Skool, Potchefstroom.

GEREFORMEERDE KERK *Notule van die Algemene Vergadering van Transvaal, Januarie 1904.* Argief van Teologiese Skool, Potchefstroom.

POTCHEFSTROOM GIMNASIUM. *Skooljoernaal I-III.*

POTCHEFSTROOM GIMNASIUM *Beheerraadsnotules.*

ROBBERTSE, G F *Transkripsie van 'n onderhoud met Robbertse* (Ongepubliseerd) Potchefstroom Gimnasium.

SCHUTTE, B C *Transkripsie van 'n persoonlike onderhoud met prof Schutte* (Ongepubliseerd) In besit van skrywer.

VAN DER LINGEN, P M *Die CNO-stryd.* (Ongepubliseerde artikel gedateer Jan. 1948) TOD-museum, Pretoria.

WATT, J *The history of Central School Potchefstroom* (Ongepubliseerde verslag) In besit van skrywer.

3. PERIODIEKE PUBLIKASIES

3.1 ALMANAKKE

GEREFORMEERDE KERK *Almanak van die Gereformeerde Kerk in Suid-Afrika, 1904 en Oktober 1923.* Argief van Teologiese Skool, Potchefstroom.

TRANSVAALSE ONDERWYSERSVERENIGING *Het Kristeljk Schoolblad, 1904, Junie 1911, 1915 en 1918.* Pretoria.

3.2 JAARBOEKE

AFRIKAANSE HOËR SEUNSKOOL, PRETORIA *Jaarblad* 1970.

HOËRSKOOL MONUMENT, KRUGERSDORP *Jaarblad* 1971.

HOËRSKOOL RODEON, SWARTRUGGENS *Jaarblad* 1972.

HOËRSKOOL RÛSTENBURG *Jaarblad* 1972.

HOËR SEUNSKOOL HELPMEKAAR, JOHANNESBURG *Jaarblad* 1971.

HOËR VOLKSKOOL, HEIDELBERG *Jaarblad* 1965

HOËR VOLKSKOOL, POTCHEFSTROOM *Jaarblad* 1972

HOËRSKOOL VOORTREKKER, BOKSBURG *Jaarblad* 1970

HOËRSKOOL ZEERUST *Jaarblad* 1971

POTCHEFSTROOM GIMNASIUM *Fac et Spera* 1916 tot 1981.

TEOLOGIESE SKOOL *Fac et Spera* 1904.

3.3 KOERANTARTIKELS

DIE WESTE 22 Maart 1932.

SCHUTTE, B C Onderwys: eie stelsel is die antwoord.

Die Vaderland, 1980/08/14.

3.4 TYDSKRIFARTIKELS

BADENHORST, J F P Voortrekkerbeweging op Mars. *Handhaaf*,
September 1980.

- BARNARD, S S Christelik-nasionale onderwys en onderwysers-
opleiding soos dit op die Wet op die Nasionale Onderwys-
beleid van 1967 gegrond is. *Fokus* nr 2, Junie 1980.
- COETZEE, J H Blanke volksonwikkeling in die lig van die
Calvinisme. *IBC-studiestuk*, nr 4.
- BINGLE, H J J Onderwysontwikkeling in Suid-Afrika gedurende
die afgelope dekade. *IBC-studiestuk*, nr 22.
- DE KLERK, W J Die Calvinisme in Suid-Afrika - 'n Toekoms-
perspektief. *IBC-studiestuk*, nr 33.
- HEIBERG, P J Christelike opvoedings- en onderwyspraktyk en
Christelike Opvoedkunde. *IBC-studiestuk*, nr 42.
- KAPP, H Die menslike betekenis van die Groot Trek. *Hand-
haaf*, September 1980.
- KLOOSTER, W (red) Het Christelik Nasionaal Onderwijs in
Transvaal. *Het Christelik Schoolblad*, nr 63, November
1904.
- KRUGER, H B Die Christenonderwyser en sy toetrede tot die
onderwysberoep. *Fokus*, nr 3, Augustus 1979.
- NEL, P G Historiese bande met Huis van Oranje. *Handhaaf*,
Maart 1981.
- SCHOEMAN, P G Die "Christelik-nasionale beginsel in die
onderwys" en die gevare verbonde aan "akkommodasiedenke".
Fokus, nr 4, November 1980.
- VAN LOGGERENBERG N T Onderwyserwees SAOR-bulletin, Junie
1982.

4. OWERHEIDSPUBLIKASIES

4.1 REGERINGSPUBLIKASIES

Zuid-Afrika (Republiek). *De locale wetten en Volksraadsbesluiten der Zuid-Afrikaansche Republiek, 1881-1893.* Pretoria, Staatsdrukker, 1894.

Suid-Afrika (Republiek). *Wette van die Republiek van Suid-Afrika, volume 17: Onderwys.* (Die Wet op die Nasionale Onderwysbeleid, Wet 39 van 1967) Staatsbiblioteek, Pretoria, s.j.

4.2 PROVINSIALE PUBLIKASIES (Transvaal)

Transvaal (Onderwysdepartement). *Onderwyswetten van 1907, 1908 en 1909 met herziene regulaties en instruksies.* Pretoria, Staatsdrukker, 1910.

Transvaal (Onderwysdepartement). *Jaarverslae, 1909 tot 1925.* Pretoria, Staatsdrukker. 1926.

Transvaal (Onderwysdepartement). *Plaaslike bestuur van Onderwysinrigtinge.* Pretoria, Staatsdrukker. s.j.

Transvaal (Provinsiale Administrasie) *Transvaal 1961-1971.* Johannesburg, Voortrekkerpers, 1971.

Transvaal (onderwysdepartement) *Transvaalse Onderwysdepartement 1876-1976.* Johannesburg, Perskor, 1976.

BYLAE A

BEHEERRAADSLEDE VAN POTCHEFSTROOM GIMNASIUM 1921-1982

BEHEERRAADSLID	JAAR VERKIES	DATUM UITGETREE	TYDPERK VAN VOORSITTER- SKAP
Ds W J de Klerk	1921	1925	1921/1922
Prof F Postma	1921	1950	1924/1950
Prof J D du Toit	1921	1924	
Prof A P C Duvenage	1921	1923	
Prof J Kamp	1921	1924	
Prof J C van Rooy	1921	1925	1923/1924
Ds J G Perold	1921	1924	
Ds S Vermooten	1921	1924	1922/1923
J P Nel	1921	1926	
Prof J A du Plessis	1922	?	
Ds I D Kruger	1923	?	
J C Geertsema	1924	?	
Prof H C van Rooy	1924	?	
Prof D J van Rooy	1924 en 1941	1948	
Ds W J Snyman	1924	?	
Prof J C Coetzee	1925	1954	1950/1954
Prof C J H de Wet	1925	?	
C S Klopper	1926	1929	
Prof L J du Plessis	1926	?	
Prof S P E Boshoff	1926	?	
P F van Schouwenburg	1929	?	
ds G D Worst	1929	1929	
Prof H G Schulze	1930	1955	
W J Pretorius	1930	?	
Ds J V Coetzee	1930	1952	
D P J Lessing	1931	?	
P T Furstenburg	1931	?	
W Menega	1934	1940	
J L P Botha	1935	1940	

BEHEERRAADSLID	JAAR VERKIES	DATUM UITGETREE	TYDPERK VAN VOORSITTER- SKAP
Kom P W A Mulder	1936	1941	
P J Naudé	1936	1939	
Ds J G M Dreyer	1939	1955	
Dr H G Stoker	1940	1943	
F Bodenstein	1940	1943	
Ds T T Spoelstra	1943	1952	
A S du Toit	1943	1964	
Prof H G Stoker	1948	1950	
Ds L J Loots	1949	1951	
Dr S P van der Walt	1950	1961	1954/1961
J M Brink	1951	1952	
Prof S du Toit	1951	1952	
Prof H J J Bingle	1952	1971	1961/1971
Ds H F Prinsloo	1952	1962	
Prof W J Snyman	1952	1961	
Ds I J Lessing	1952	1964	
Prof W N Coetzee	1954	1971	
Dr S C W Duvenage	1955	1974	1971/1974
Dr T M Endemann	1955	1961	
Dr G J J Roos	1955	1956	
Dr B C Schutte	1955	1964	
Prof D P J Smith	1955	1964	
Ds P J L Bierman	1956	1967	
Mev T A Serfontein	1961	1968	
Mev J H Roode	1961	1967	
Ds J L Vorster	1961	1964	
Ds S J Eloff	1961	1977	1974/1975 en 1976/1977
R Grove	1961	1964	
Prof J M Hattingh	1962	1964	
Prof J H Coetzee	1964	1974	
C E de Beer	1964	1971	
D F N Schoeman	1964	1967	
Dr J A van der Berg	1964	1977	
Prof P J Botha	1966	1977	

BEHEERRAADSLID	JAAR VERKIES	DATUM UITGETREE	TYDPERK VAN VOORSITTER- SKAP
Mev C M Jordaan	1967	1971	
P J Dreyer	1967	1980	
Prof P W Buys	1967	1980	1978/1979
Dr P J J Koekemoer	1968	1978	1975/1976
Prof T T Cloete	1971	1974	
Prof D J Eloff	1971	1980	
Prof J H van Wyk	1971	1976	
J C Oosthuizen	1971	1976	
Ds A J du Plessis	1974	1980	
Dr D D Rosslee	1974	1980	1977/1978
Prof H B Kruger	1974	-	1981/1982
Prof J H Els	1976	1980	
Prof D van Eeden	1977	-	1980/1981 en 1982/-
Prof P H Stoker	1977	-	
Dr D H Steenberg	1977	1980	
Dr H D Nelson	1977	-	
Ds J J P Muller	1978	-	1979/1980
Ds J D Herholdt	1980	-	
Dr A J P Burger	1980	-	
Ds W F Steenkamp	1980	-	

BYLAE B

HOOFMEISIES, HOOFSEUNS EN DUX-LEERLINGE VAN POTCHEFSTROOM GIMNASIUM 1916-1982

Hoofmeisie

Hoofseun

1916 -	D. Gilliland
1917 -	J. Broekman
1918 -	W Labuschagne
1919 -	J Davey
1920 -	H P Malan
1921 -	A L Labuschagne
1922 -	J de Klerk
1923 -	C du Toit
1924 -	G König
1925 -	H J Potgieter
1926 -	C E Schutte
1927 -	Jerry van Graan
1928 -	J Havenga
1929 -	J Malan
1930 -	P Jordaan
1931 -	G P Schoeman
1932 -	J M de Wet
1933 -	N Viljoen
1934 -	Sarel Pretorius
1935 -	J Hamman
1936 Marie van Bruggen	A Kotze
1937 M Venter	P Malan
1938 Hettie Venter	A Kruger
1939 Anna Botha	T Smal
1940 Helena Oliver	J Malan
1941 G Eiselen	Dirk van Rooy
1942 Azniah Stander	H de Bruyn
1943 Johanna Postma	J van Wyk
1944 Clara du Plessis	Anton Heyns
1945 Marthie du Toit	Japie Kruger
1946 Helena Scheepers	Marthinus Coetzee
1947 Renata Coetzee	Koos Jooste
1948 Sophia Labuschagne	Fanie Bothma
1949 Marietjie Coetzee	Micheal Terreblanche
1950 Maaike Postma	Quintus de Kock
1951 Edna Kruger	Erasmus Smith
1952 Silvia Muller	Pieter Thiel
1953 Mercia du Toit	Hendrik v.d. Walt
1954 Hermina van der Dussen	Jan v.d. Schyff
1955 Magdalena Strydom	Edgar Engelbrecht
1956 Marilena Spoelstra	Jan Brink
1957 Annette Scholtz	Izak Lessing
1958 J G Bierman	D J van den Berg
1959 H L le Roux	P J van der Schyff
1960 M Steyn	C J van Rensburg

Hoofmeisie

1961 M Venter
 1962 W Prinsloo
 1963 A E Bierman
 1964 M Leuschner
 1965 A de Wet
 1966 M Coetzee
 1967 E M Hattingh
 1968 R A Pienaar
 1969 G C Marais
 1970 A S Venter
 1971 E Dreyer
 1972 S E Coetzee
 1973 R Riekert
 1974 S Badenhorst
 1975 M Kruger
 1976 M Kritzinger
 1977 M Rosslee
 1978 M d'Assonville
 1979 B Claassen
 1980 L Gouws
 1981 D van Lutterveld
 1982 D Botha

Hoofseun

A Cuyler
 G E Yssel
 J H P Schutte
 H S Coetzee
 J Venter
 A Coetzee
 J S Lessing
 J Y Stofberg
 G H Fick
 E van der Walt
 H J C Haasbroek
 T F Breedt
 B Hattingh
 H du Plessis
 T Riekert
 T Joubert
 T du Plessis
 G Grové
 T Marais
 Tinus Maree
 V d'Assonville
 M Ferreira

DUX LEERLINGE

1916 M Lugtenburg
 1917 -
 1918 -
 1919 -
 1920 J A Coetzee
 1921 A P de Villiers
 1922 S du Toit
 1923 P Stoker
 1924 I J v.d. Walt
 1925 L C F Klopper
 1926 J L Voster
 1927 Johan van Ryssen
 1928 Matthys Lourens
 1929 Henri van Rooy
 1930 J Spoelstra
 1931 J A du Plessis
 1932 Jan Hers
 1933 Polly Steenkamp
 1934 Sarel Pretorius

1935 Lesea le Roux
 1936 Theunis Pretorius
 1937 Charl Viljoen
 1938 Hettie Venter
 1939 J v.d. Waal
 1940 Helena Olivier
 1941 G Eiselen
 1942 Dirk du Toit
 1943 Reneé du Plessis
 1944 Bennie v.d. Merwe
 1945 David Stoker
 1946 Laura Heese
 1947 Renata Coetzee
 1948 Leonara Thiel
 1949 Chris Lessing
 1950 Quintus de Kock
 1951 Theresa v.d. Merwe
 1952 Pieter van der Dussen
 1953 Stephanus Naude

DUX LEERLINGE

1954 Heila Naude
1955 Bouke Spoelstra
1956 Ernest Wepener
1957 J D Roode
1958 C Combrinck
1959 J B de Villiers
1960 M Pienaar
 T Jooste
1961 M Brink
1962 M J Hattingh
1963 C A Willemse
1964 H Combrinck
1965 A Goosen
1966 V Combrink
 M Coetzee
1967 G J Pienaar
1968 I J van H Fourie
1969 G H Fick
1970 A S Venter
1971 R Goossen
1972 G van Biljon
1973 K Riekert
1974 H du Plessis
1975 I Karberg
1976 G Skoonhoven
1977 E du Preez
1978 D Tönsing
1979 B Claassen
 H Coetzee
1980 H Oosthuizen
1981 M van Heyningen
1982 J Steenekamp